

STUDÁNKA

ZPRAVODAJ OBCÍ MALÉ SVATOŇOVICE, PETROVICE, STRÁŽKOVICE, ODOLOV Ročník XIV Říjen 2006

3

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2006

Ve dnech 20. a 21.10.2006 se uskuteční volby do zastupitelstev obcí.

Volby proběhnou:

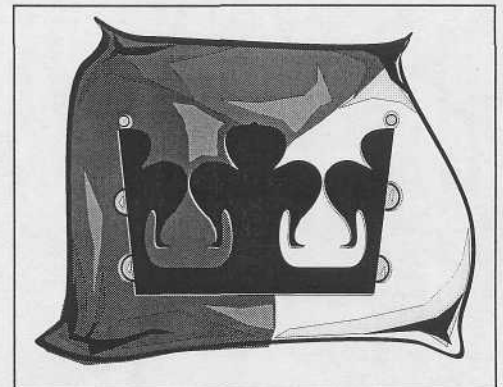
dne **20.10.2006** od **14.00 hodin** do **22.00 hodin** a

dne **21.10.2006** od **8.00 hodin** do **14.00 hodin**.

Pro volby do zastupitelstva obce Malé Svatoňovice byly zaregistrovány 4 kandidátní listiny.

Volební strany budou na hlasovacím lístku uvedeny v následujícím pořadí:

1. **Komunistická strana Čech a Moravy** s počtem kandidátů - 15
2. **Sdružení nezávislých kandidátů** s počtem kandidátů - 15
3. **Česká strana sociálně demokratická** s počtem kandidátů - 15
4. **Sdružení nezávislých kandidátů - SHČMS** s počtem kandidátů - 15

Místem konání voleb v okrsku č. 1 je zasedací místnost Obecního úřadu v Malých Svatoňovicích pro voliče bydlicí v Malých Svatoňovicích, Petrovicích, Strážkovicích a Odolově.

Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem, cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky nebo cestovním průkazem). Každému voliči budou dodány 3 dny předem dnem voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb volič může obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

Ze závažných, zejména zdravotních, důvodů může volič požádat o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku. S přenosnou volební schránkou bude OVK jezdit v pátek odpoledne a v sobotu dopoledne.

Při zajišťování voleb bude pracovat 9-ti členná okrsková volební komise. Předsedou okrskové volební komise byla zvolena Ing. Marie Večeřová, místopředsedou pan Josef Šrejber. Zapisovatelkou OVK byla jmenována paní Jitka Goldmannová.

Mistrovství Evropy v běhu do vrchu

Vážené spoluobčané, v letošním roce se v naší obci konalo několik významných a organizačně velmi náročných akcí. Největší z nich bylo ME v běhu do vrchu ve dnech 8. - 9. července.

Zažili jsme nádhernou sportovní atmosféru, obec plnou fanoušků, sportovců i diváků. Byli jsme svědky obdivuhodných výkonů, emocí z vítězství i z neúspěchů. Navštívili nás významní sportovci, olympionici i běžci, které na start přivedli rodiče, ale jejichž úsilí bylo stejně velké jako u běžců reprezentantů.

Byla to krásná a velmi náročná akce. Ale celá obec, My všichni, vážení spoluobčané, můžeme být pyšní na to, že jsme tento šampionát zvládli. Poděkování zaslouží ten obrovský tým lidí, který zajišťoval trať i její přípravu, kolektiv obětavých zdravotnic, všichni, kdo se nepřetržitě od pátku až do neděle starali o občerstvení, skvělá parta hostesek a tlumočnic, pracovníci školy, klubu a muzea, hlídky na silnicích i ti, kdo ráno rychle uklidili, aby vše mohlo běžet dál. Ale i Vy všichni, kdo jste trpělivě snášeli hluk, uzavírky silnic a při tom jste fandili a vytvořili tu nádhernou atmosféru, která zůstala v myslích všech týmů a návštěvníků. Ohlasy na mistrovství jsou tak pochvalné, že máme právo být hrdi na skvěle zvládnutou akci. Tato obec má spoustu šikovných, ochotných a obětavých lidí schopných se domluvit - a to je velmi významný potenciál.

Zasloužili jsme se zároveň o významnou propagaci nejen naší obce, ale celého regionu.

Díky Vám všem!

Eva Hylmarová

HORNICKÝ PAMÁTNÍK ODHALEN

- připravuje se nový sborníček o dolování na Pětiletce

Minulé číslo *STUDÁNKY* (2/2006) přineslo celostránkovou informaci o projektu a stavbě Hornického památníku na Panské cestě u Odolova na Jestřebích horách. Památník byl slavnostně odhalen v sobotu 9. září 2006 dopoledne. Zcela symbolicky v den, který býval po celou druhou polovinu 20. století v podkrkonošském uhelném revíru vyhrazen k oslavám Dne horníků. Umístění památníku je zakresleno na velkoformátové mapě č. 2, která vyšla jako příloha 2. dílu publikace *VE ZNAMENÍ MLÁTKU A ŽELÍZKA* (2005).

Na odhalení 3 m vysokého památníku – postaveného svatoňovickou firmou IDA PRO spol. s r. o. za spolupráce odolovských důlních záchranářů nad nejhlubším důlním dílem bývalého Dolu Zdeněk Nejedlý – se přišlo podívat 140 zájemců ze širokého okolí. Byli mezi nimi nejenom horničtí důchodci, ale i rodinní příslušníci, zájemci o hornickou minulost a odborníci, kteří se „žívou“ i „nežívou“ přírodou regionu zabývali celý život. Dva z nich jsem požádal o krátký projev:

RNDr. Vladimír Prouza, CSc., z Prahy se v 60. letech minulého století zabýval geologickým výzkumem Podkrkonoší. Ve svém projevu dr. Prouza připomněl význam místního hornictví a těžby uhlí, díky níž přicházelo do revíru mnoho specialistů a badatelů. Díky jejich publicistice se řada jestřebohorských odborných termínů stala obecně používanými a zdomácněla i ve vysokoškolských učebnicích a odborných publikacích. Vedle termínu hronovsko-poříčský přesmyk pro hlavní tektonické pásmo Jestřebích hor jsou to např. svatoňovické vrstvy, odolovské souvrství, petrovický uhelný obzor a mnoho dalších. V neposlední řadě jsou to i jívecké vrstvy se žaltmanskými arkózami vrcholové partie Jestřebích hor, které se staly světoznámé výskytem araukaritů, zkrěmenělých kmenů dávných araukarií...

Ing. Theodor Lokvenc, CSc., z Opočna je sice lesnický odborník, ale na Svatoňovice a „havířinu“ Jestřebích hor nedá dopustit. Ten ve svém ohlédnutí za zlatou érou místního hornictví připomněl potřebu dřeva pro zajišťování vyrubaných prostor v dolech, což vedlo majitele lesů ke změně jejich původní struktury – v dřívě vyváženém poměru smrku, jedle a buku začal být protěžován smrk. Tato skutečnost byla příčinou mnoha lesních kalamit. Lesní porosty však poznamenaly i kouřové zplodiny z kotelen všech významných jam, na kterých byly ve druhé polovině 19. století instalovány parní těžební stroje. Přes řadu negací to však bylo právě hornictví, které poskytlo mnoha generacím místních lidí poměrně jistou a navíc i dobře placenou práci. Odhalený památník se tak stává i

poctou jejich životům, mnohdy poznamenaných těžkou prací v podzemí...

Mně připadlo poděkovat všem, kteří jakkoliv přispěli ke stavbě památníku a požádat o minutu ticha v upomínku na havíře, kteří se dnešních dnů nedožili. Především jim a jejich práci tento památník patří. Je kolektivní dílo a snad se v budoucnu podaří ve stejném tvůrčím duchu kultivovaně dotvořit i jeho okolí. Rtyňští k tomu již teď přispěli umístěním dřevěného stolu a lavic (snad nám to lesní správa promine), výhledově se snad podaří upravit i přístupový svah mezi Panskou cestou a památníkem (nepochybně se k němu i na něj poleze kvůli fotografování) a přispět k celkové informovanosti veřejnosti vhodnou tabulí s popisem. Zatím jsem to suploval svojí „omalovánkou“, na které jsem vysvětloval (u památníku a potom i v hospodě U Lotranda), proč je památník tam, kde je, a co je v hloubce 950 m pod ním. Vážné zájemce o dějiny jestřebohorského uhelného hornictví mohou zatím potěšit pouze tím, že díky zájmu malosvatoňovického obecního úřadu a paní starostky Evy Hylmarové je dokončován rukopis sborníčku o kutání uhlí v markoušovicko-svatoňovické oblasti. Jeho cílem je přiblížit zajímavosti někdejšího dolování U Buku, které započalo objevením uhlí roku 1590 u Markoušovic, pokračovalo hrabáním uhlí na výchozech bukovských slojí a jejich kopáním na mnoha štolách, úklonných i svislých jámách od Hůry až po Černou roklí a končilo dobýváním 11. sloje a zatopením Dolu Pětiletka v roce 1962. O vydání sborníčku (předpokládá se na konci roku 2006) budou čtenáři *STUDÁNKY* včas informováni.

Václav Jirásek

THEODOR LOKVENC OSMDESÁTILETÝ

V pátek 27. října 2006 si připomeneme významné životní jubileum pana ing. Theodora Lokvence, CSc., kterému bude 80 let. Necítím se povolán napsat byt' jen skromné curriculum vitae – zde odkazuji na měsíčník KRKONOŠE č. 10/2006 s článkem Stanislava Vacka Lokvencova krkonošská pouť a na ostatní životopisce či profesní spolupracovníky z lesnického cechu. Spokojím se s krátkým ohlédnutím za Lokvencovou jestřebohorskou poutí tak, jak se promítla do mého života.

Dorka, jak si dovolím oslovovat svého dlouholetého přítele, jsem osobně poznal teprve v létě roku 1990. Tehdy jsme s manželkou prováděli etnografický výzkum Svatoňovicka spojený se zkoumáním všech studáneckých zajímavostí. Bylo to v souvislosti s mým studiem Nývltova „Prospěšného potoka

vod...“ z roku 1736, respektive s jeho přepisem, vydaným Východočeskými uhelnými doly v roce 1978. V něm byly vynechány kapitoly XI. až XXV. se zdůvodněním, že jejich obsah odporuje pojetí současné moderní medicíny. Dorek mi nejenom sehnal a zapůjčil originál, ale stal se mi v následujících letech „dvorním dodavatelem“ nepřeberného množství „učenosti“, hlavně z archivních pramenů mně v té době nedostupných.

Naše seznámení v roce 1990 bylo navíc poznamenáno puncem konce jestřebohorského uhelného hornictví a nedostatečné úřední vůle vybudovat v Malých Svatoňovicích hornické muzeum. To jsem již věděl, že stejný návrh měl už v roce 1945 naddůlní Lokvenc, Dorkův otec. Ten také neuspěl se svojí výzvou ke sběru exponátů a jejich soustředění „někde“ u Studánky. O to víc se věnoval regionální mineralogii, geologii i paleontologii, což se nemohlo „nepodepsat“ do osudu syna Theodora. Ten se svým studiem Vyšší lesnické školy v Písku a Lesnické fakulty při Českém vysokém učení technickém v Praze zaměřil (na rozdíl od svého otce) hlavně na „živou“ přírodu.

Lesník, botanik, mineralog, filozof, historik, numizmatik a publicista Dorek Lokvenc – ačkoliv se usadil v Opočně, kde mu bylo v roce 1951 nabídnuto místo v nově založeném Výzkumném ústavu pro pěstování lesa, semenářství a školkařství – zůstal dál studáneckým patriotem a rodičovský dům s hornickým „Zdař Bůh“ a hornickými „fajslíky“ na fasádě je dodnes jeho základnou pro vycházky do širokého okolí i víkendový odpočinek.

A i tato oblast Jestřebích hor, Svatoňovic se stala objektem jeho zájmu, bádání i publikací jako byly Malé Svatoňovice 1997, Výběrová bibliografie Svatoňovicko-rtyňské kotliny 1998, články v Rodném kraji a pod.

Lokvencův dům na někdejší koňské dráze od Studánky k Buku (Dorek mi snad odpustí, že odmítám navyklé místní pojmenování „na bremsť“) se během následujících let stal i pro mě místem, kam jsem se utíkal radit, diskutovat, polemizovat i obohacovat lokvencovským *geniem loci*. Odtud jsme s Dorkem nesčíslněkrát vyráželi na badatelské výpravy za mnoha neobjasněnými záhadami Jestřebích hor, abychom měřili staré haldy a studovali jejich rostlinné geotypy, jindy hledali zavalená ústí zapomenutých štol nebo zakreslovali výchozy uhelných slojí. Snad Dorkův zdravotní stav dovolí, abychom na to jen nevzpomínali.

Jsem pyšný i na Dorkovu účast na mnoha našich jestřebohorských toulkách, které jsme s manželkou organizovali jak během trutnovského, tak i hronovského působení. Ať už to bylo na Zaječím kopci u Markoušovic nebo v kopcích nad Rtní či v Maternici u Hronova, byl to Dorek, který uměl doplnit moji nezáživnou „šutrologii“ a „uhlařinu“ zasvěceným výkladem o kapradinách, bukových či smrkových porostech, spotřebě dřeva pro doly a mnoha dalšími zajímavostmi ze zahrady bratří Čapků. A také zaslzet, když se mu při popisu rozkvetlých a voňavých kytiček vybavila vzpomínka na dávné studentské lásky.

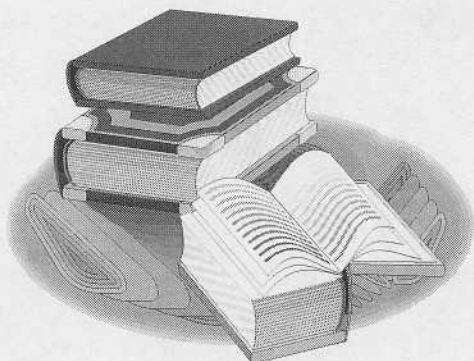
Dorek se stal i mým neocenitelným oponentem při psaní obou dílů publikace VE ZNAMENÍ MLÁTKU A ŽELÍZKA i při současném dokončování rukopisu připravovaného sborníčku O DOLOVÁNÍ V MARKOUŠOVICKO-SVATOŇOVICKÉ OBLASTI JESTŘEBÍCH HOR. Nevím, jak to všechno stihne, když má sám tolik práce i vlastních projektů. K jeho významnému životnímu jubileu mu proto přeji nejenom co nejvíc zdraví, štěstí, tvůrčího elánu a rodinné pohody, ale abychom se i nadále mohli společně toulat po Jestřebích horách a abychom se mohli i do budoucna těšit na jeho poutavé články a odborné statě o Krkonoších.

S poděkováním za přízeň a se srdečným Zdař Bůh! do dalších let plodného života upřímně

Václav Jirásek

Osobnosti Svatoňovic z řad učitelů

(převzato ze sborníku Malé Svatoňovice 1997)

V letošním roce uplynulo také 155 let od narození významného učitele zdejší školy – **Josefa V. Svobody**. Narodil se 16. ledna 1850 v Novém Městě nad Metují. Vysvědčení o učitelské způsobilosti získal 22. května 1873 v Praze. V letech 1870 – 1872 působil na škole v Černčicích, v letech 1872 – 1874 ve Rtni v Podkrkonoší. V naší obci začal vyučovat v roce 1874, kdy vystřídal učitele Františka Balcara. 12. února 1880 se stal řídícím učitelem a v této funkci působil až do 13. ledna 1913. Zemřel 1. února 1913. Školní kronika uvádí: „Škola tak ztratila laskavého představitele, který zde 37 let působil. 3. 2. se s panem řídícím rozloučilo učitelstvo celé oblasti.“

1. srpna uplynulo 100 let od narození **Josefa Schejbala**, rodáka z lázní Velichovky. Po absolvování učitelského ústavu v Hradci

Králové učil na obecných školách na Královéhradecku a Podorlicku. Dne 1. prosince 1929 nastoupil jako odborný učitel zpěvu a tělocviku na menšinové škole v naší obci. Zapojil se do veřejného dění, zejména do tělovýchovy. Jako cvičitel Sokola organizoval závody, cvičení a besídky. Zastával funkci náčelníka místní sokolské jednoty a prvního okrsku Jiráskovy župy Podkrkonošské a náměstka župního náčelníka. Byl velmi činorodý, houževnatý, přímý a čestný – oblíbený pedagog s přirozenou autoritou ve škole i mimo ni. Miloval Jestřebí hory, přírodu a hru na housle. Za války se stal vedoucí osobností odbojové skupiny 1.sokolského okrsku Jiráskovy župy Podkrkonošské S 21 B, velitelem úpicko – svatoňovického praporu pátého okrsku odbojové skupiny Obrana národa. Byl zatčen 30. června 1942 gestapem a 9. července 1942 na základě výnosu stanného soudu zastřelen v Pardubicích na Zámečku.

Hrdinským postojem a mlčením zachránil řadu lidí před zatčením. In memoriam byl povýšen na kapitána čs. armády a 17. listopadu 1945 mu byl udělen Válečný kříž 1939.

Nejstarší žijící bývalá učitelka naší školy **Vlasta Schejbalová, rozená Bittnerová**, se narodila 18. října 1914 v Batňovicích a dožila se tedy v letošním roce 91 let. Obecnou školu v M. Svatoňovicích absolvovala v letech 1920 – 1925, do měšťanské školy ve Rtni v Podkrkonoší chodila v letech 1925 – 1928. Potom navštěvovala jednorozhodný učební kurz český v Trutnově (1928/29) a německý v Žacléři (1929/30). Učitelský ústav v Chrudimi zakončila maturitou s vyznamenáním 4. června 1934. Od 10. září 1934 do 16. února 1935 byla ustanovena hospitantkou na zdejší škole. 17. srpna 1935 se provdala za Josefa Schejbala a od 1. září 1935 byla jmenována učitelkou čekatelkou na zdejší škole.

Za okupace nebylo žádoucí, aby vzhledem k manželově činnosti byla zaměstnána, proto mohla nastoupit do zaměstnání až v září 1945. V období 1. 9. – 17. 11. 1946 a 1. 2. 1950 – 30. 6. 1953 zastávala funkci řídící učitelky. Do důchodu odešla 30. června 1972 a zanechala po sobě významnou stopu v celé historii školy nejen jako vynikající učitelka, ale též jako ušlechtilá žena.

Dr. Stanislav Šidlák

Stanislav Šidlák se narodil ve Rtni v Podkrkonoší 27. listopadu 1904. V roce 1925 maturoval na učitelském ústavu v Hradci Králové. Začal učit na Červené Hoře a potom v Úpici. Zpíval ve smíšeném sboru českého učitelstva. Od roku 1928 učil v naší obci, kde byl od 1. září 1935 jmenován řídícím učitelem. Stal se oblíbeným pedagogem a vůdčí osobností hudebního života ve spolku divadelních ochotníků i jako dirigent Strážkovické hornické hudby. Dne 30. dubna 1946 odešel do Trutnova, kde se opět zapojil do kulturního dění. Byl spoluzakladatelem a téměř dvacet let sbormistrem 1. smíšeného pěveckého sboru. V roce 1953 získal na pedagogické fakultě doktorát pedagogických věd, v roce 1954 založil a pak třináct let vedl pěvecké trio, které dosahovalo významných domácích i zahraničních úspěchů. Byl i hudebním skladatelem. Pro dívčí trio upravil desítky lidových písní, napsal hudbu ke hře Pantáta Hájek, zpracované podle povídky Boženy Němcové, svitu Rodný ráj, mužské sbory na slova Šrámkových básní Kámen a Maminčin pohřeb ... Zemřel 21. ledna 1987 v Trutnově.

Historii zdejší školy psal i **Jindřich Stojánek**, dlouholetý ředitel školy, člověk laskavý a chápající, **Josef Drahoňovský**, výborný matematik a knihovník, dokázal perfektně vypracovat trasy výletů a také šikovný fotograf, jeho žena **Tonička**, tak pečlivě se starající o školní zahradu, **Vladimír Pech**, mnohaletý ředitel školy, okresní školní inspektor a hlavně také kronikář obce, který zde prožil víc než půl století, **Josef Kult**, výborný učitel a ředitel, který se dokázal svých učitelů zastat a podpořit je, zanícený divadelní ochotník, který nejen sám hrál, ale dokázal nacvičit celou řadu divadelních představení s žáky školy, obětavý vedoucí tenisového a fotbalového kroužku - a další a další osobnosti naší školičky. O nich by mohli vyprávět bývalí žáci školy, kteří s nimi byli v každodenním styku a mající na ně hluboké vzpomínky.

Přání k narozeninám – Vlasta Schejbalová

Milá Vlasti,

dovol, abych Ti jménem všech, kteří byli Tvými žáky, jménem všech kolegů, kteří s Tebou v naší škole učili, i jménem svým poblahopřála k Tvým narozeninám a popřála Ti ještě hodně radostných dní a pevné zdraví.

Dovol, abych připojila osobní vzpomínku. Na zdejší školu jsem přišla hned po ukončení studií a stala jsem se tak nejmladší členkou sboru. Nikdy jsem však nepocítila, že byste vy, starší a zkušenější, na mě pohlíželi s despektem, naopak jste mě přijali jako sobě rovnou a nabídli hned přátelské tykání. Za toto přijetí a přímo rodinné prostředí mohu po letech poděkovat už jen Tobě, Vlasti, protože všichni ti vzácní kolegové obývají školní sborovnu tam někde nahoře.

Srdečný dík za vše.

JK

Jménem obce se připojuji k řadě gratulantů:

Zvykli jsme si, máme-li nějakou pochybnost týkající se historie obce, hornictví, přírodních podmínek, zeleně, geologie na obvyklé „zeptáme se Dorka“. Mám ráda ty pátky, kdy při cestě z vlaku se zastaví milý přítel **Ing. Theodor Lokvenc**. Přijíždí z Opočna pravidelně ke Studánce, protože sem zcela logicky patří.

Vážený příteli, díky za množství cenných informací, připomínek, rad a především za krásné přátelství. K Tvému krásnému životnímu jubileu Ti přeji hodně zdraví, osobní pohody, štěstí a stále radosti z práce.

Eva Hylmarová

Životní jubileum slavili a oslaví:

v červenci:

Marie Hendrychová 70
Pavel Prouza 50
Anna Prokopcová 70
Blanka Hanušová 85
Ida Hájková 80
Karel Brát 70
Václav Schubert 70

v srpnu:

Hana Pulzerová 50
Zdeněk Venc 80
Marie Mědílková 60
Bedřich Bayer 70
Milan Jaroměřský 50
Marie Řezníčková 85
Eva Wankeová 50

v září:

Milan Kábrt 60
František Nývlt 50
Stanislav Brůna 60
Josef Smutný 50
Václav Volhejn 80
František Blažej 50

v říjnu:

Věra Dohnalová 70
Miroslava Šrollová 85
Marie Volhejnová 80
Vlasta Schejbalová 92
Kultová Ludmila 50

Noví občani:

Aleš Farský, Matěj Kroulík, Barbora Páslerová, Natálie Meredová, Kevin Krivák, Alexandr Klouček

Všem našim oslavencům přejeme mnoho životních úspěchů a hlavně zdraví do dalších let.

Závod požárnické všestrannosti - OSH Trutnov:

SDH Malé Svatoňovice a hasiči okrsku č.2 (Radvanicko svatoňovický)spolu s Odbornou radou mládeže OSH Trutnov, pod záštitou obce Malé Svatoňovice a Maratonstavu a.s. Úpice, byl pořadatelem Závodu požárnické všestrannosti, započítávaným do nového ročníku Plamene 2006 - 2007. Trať závodu byla vedena náročným terénem - ve stopách Mistrovství Evropy 2006 v běhu do vrchu. Na startu se prezentovalo 19 družstev v kategorii mladších, 21 družstev v kategorii starších, 3 dorostenecká družstva a jedno družstvo dorostenek. Překvapením byla účast jednotlivců - dorostenek a dorostenců, jichž se sešlo na startu celkem 16. Za pěkného slunečného počasí se malosvatoňovické náměstí a přilehlý park hemžily 350 účastníky této akce, kterou sponzorovala obec Malé Svatoňovice, Maratonstav a.s. Úpice, Muzeum bratří Čapků, TAMADEX Zbečnick, Chráněná dílna Mastr Malé Svatoňovice a Benet v.o.s. Červený Kostelec. Pořadatelé děkují všem sponzorům za jejich příspěvky a zároveň děkují i všem zúčastněným kolektivům, vedoucím, doprovodům a rozhodčím za kázeň a zdárný průběh akce a těší se na setkání při dalších akcích v okrsku pod Jestřebími horami.

P.S. Dík patří i pořadatelské SDH Malé Svatoňovice.

J.O.

Malé Svatoňovice před 170 lety

Je užitečné seznamovat se s minulostí svého bydliště, kraje, ve kterém žijeme, abychom ji dovedli pochopit a úspěšně na ni navázat. Pomáhají nám k tomu nejrůznější, často i skryté, písemné prameny.

V letošním roce je tomu již 170 let, kdy v roce 1836 vyšel v Praze čtvrtý svazek významného, německy psaného díla Johanna Gottfrieda Sommera „Království české, statisticko topograficky představující“. Autor, narozený nedaleko Drážďan, odešel po studiích do Prahy.

Byl vzděláním učitel, zabýval se geografii a pilně publikoval. Jako nejpovolanější byl pověřen zpracováním rozsáhlého zmíněného díla, podrobného místopisu Království českého. Jeho čtvrtý díl zpracovává tehdejší Královéhradecký kraj, na jehož území ležela tehdy již deset let - od roku 1826 - samostatná obec Malé Svatoňovice, než byla v roce 1850 znovu sloučena s Velkými Svatoňovicemi.

Je zajímavé seznámit se se stručnou, snad objektivní, charakteristikou naší obce i jejích částí Petrovic, Strážkovic a Odolova za vlády Ferdinanda I. Dobrotivého, kdy naši vrchností byla majitelka Náchodského panství, dcera Petra Kuronského Kateřina Friderika Wilemína Benigna kněžna Zaháňská, známá „paní kněžna“ z Babičky Boženy Němcové. V celkovém popisu náchodského panství, zaujímavějšího asi 30 000 ha půdy, nechybí zpráva o tom, že v severní jeho části se nalézají uhelné doly, zaměstnávající 100 pracovníků, těžící ročně 3 000 korců znamenitého uhlí, z větší části dodávaného do Josefova.

Mezi 160 obcemi na území panství jsme informováni i o našich obcích:

Malé Svatoňovice, 3 a ¼ hodiny ssz od Náchoda na úpatí Petrovických hor, vesnice s 41 domy, 261 obyvateli, přifařená k Úpici. Má jednu poutní kapli, v roce 1712 obnovenou hraběnkou Annou Victorií Piccolomini rozenou Leibsteinskou z Kolovrat, pod jménem Sedmiradostné Panny Marie, ve které vzhledem k velmi početným poutníkům v létě je ustaven kaplan, fundatista. Dále je tu vrchnostenský horní úřad (šichtamt), jedna hospoda a vrchnosti patřící lázně u ¼ hodiny vzdáleného Mariánského pramene. Nachází se tu i dobrý ubytovací dům s pohodlnými světnicemi pro lázeňské hosty. Voda obsahuje síru a byla zjištěna jeho léčiva při dně, jak dokazují mnohé votivní tabule a odložené berle.

Petrovice: 3 a ½ hodiny sz od Náchoda, vesnice s 30 domy, 194 obyvateli přifařená k Úpici.

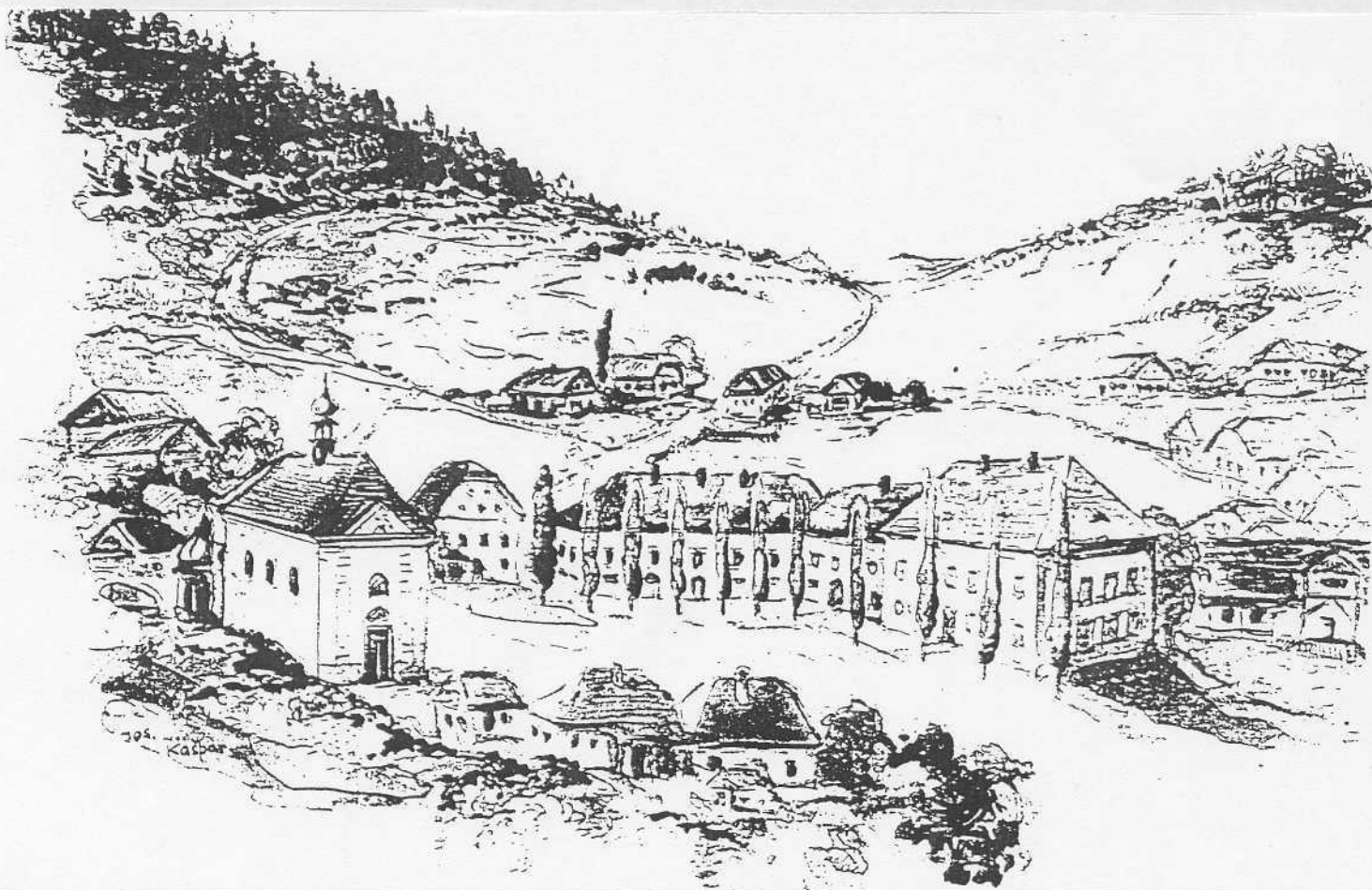
Strasskowitz: 3 ¼ hod ssz od Náchoda. Vesnice se 44 domy, 311 obyvateli přifařená ke Rtyni. Jeden mlýn o jednom složení. V blízkosti jsou rovněž uhelné doly.

Wodolow: 3 hodiny ssz od Náchoda. Vesnice s 23 domy, 151 obyvatel. Má jednu myslivnu, v blízkosti jsou uhelné doly.

Toliko doslovný překlad.

Obec Malé Svatoňovice se trvale osamostatnila v roce 1882, kdy 22. dubna začalo obecní zastupitelstvo vykonávat svoji činnost.

Lc

Houby a houbaři

Obojích bylo letos množství nevidané a požehnané. Pokud se hub týče, chovaly se dokonale; rostly na dobrých i špatných místech, rostly i na lukách a uprostřed cest, samotářsky i v rodinné pospolitosti, a dělaly, co mohly, aby se co nejvíc podobaly školním modelům a obrázkům hub jedlých i jedovatých. I byly hříbečky bílé, kterým se říká nakládačky, hříbky žemlově osmahlé i kaštanově hnědé hříby, až po staré, vážné hříbany s hlavou brunátné černou, oviněnou do modra; byly vztyčené křemeňáky na silných nožkách, byly nádherné muchomůrky, byly růžové a zelené rodiny holubinek, shluky popelavých a černých havelek, družiny klouzků a kdeco, v hojnosti téměř pravěké. Daleko horší to bylo s houbaři. Nejen proto, že jich bylo příliš mnoho. Homo homini lupus, čili houbař má hrozně nerad houbaře, který byl v lese před ním. „Tady už někdo hledal,“ bručí houbař misantropicky, jakmile vkročí do mlází, a přál by si v tu chvíli, aby se na světě rodilo míň lidí. Ale říkám, nejde jen o tuto stránku věci. Horší je, že většina lidí houby hledající vstupuje do lesa s jakousi představou, že nestačí houby hledat, nýbrž je záhodno je pokud možno vyhubit, snad proto, aby už nikdy nikdo jiný nic na tom místě nenašel. Proto najdou-li hříbka v mechu, vyrvou v širokém okruhu mech v herodesovském hledání jeho bratříčků ještě nenarozených; vůbec nepomyslí na to, že tím obnaží a zničí podhoubí a zničí lesu přirozenou nádrž vláhy, stejně potřebnou stromům jako houbám všeho druhu. Potkají-li houbičku, kterou neznají nebo považují za nejedlou, musí ji z nějakého ničivého pudu rozkopnout nebo rozmlátit holí na trty. Jsou houbaři, kteří nedůvěřují červenohlavému křemeňáku a na potkání jej aspoň pokácejí; nenechají stát dobrou holubinku, rozdupou klouzku, vyvrátí kozáčky a masakrují ryzce i pečárky; jejich klikatá cesta lesem je znamenána pokácenými houbami. Nenechají stát muchomůrku nebo bedlu aspoň pro jejich krásu; jsou neúnavní a důslední ve svém ničení. Snad slyšeli, že jiní lidé sbírají jiné druhy hub, které jim nejsou známy; snad zrovna proto rozdupou všechno, nač přijdou.

To tedy je to nejhorší na houbařích: že jdou do lesa, který není jejich a není jen pro ně, a že s ním zacházejí s takovou hloupou nenávistí. Vidět v letošním na houby požehnaném roce lesy – nebylo by se co divit, kdyby v dohledné době byl vstup do všech lesů lidem zakázán. Copak víme vše o tajemné symbiose lesa, copak víme, jak spolu souvisí život hub a život stromů? Ale i kdyby toho nebylo: je hřích brát lesu skřítkovitý život hub, tak jako brát loukám a mezím elfí život květů; a lidé, kteří nedovolí, aby tam, kudy prošli, zůstal kousek nedotčené přírodní poesie, nenáleží do lesa a zaslouží si, aby z něho byli honěni hajnými s jazyky plamennými a holí sukovitou. Snad by v tom směru trochu pomohlo kázání ve škole; a hlavně – i to je, řekl bych, věc demokratického citu: co nejmíň upírat právo na život čemukoliv, co je mimo nás, i když jsou to jenom skřítkové lesa. *Karel Čapek – Kalendář/1934/*

BLUEGRASSOVÁ DÍLNA MS 2006

(výuka hry na nástroje bluegrassové kapely)

proběhla v místní základní škole a v areálu SOU 13. - 15.10.2006. Dílna byla mezinárodně obsazená a vyvrcholila v sobotu večer koncertem skupiny **Petr Brandejs band a všech lektorů dílny.**

Ve velkém kinosále na náměstí v Malých Svatoňovicích se představili mistři jednotlivých nástrojů, kteří jsou většinou nositeli titulu Hráč roku na příslušný nástroj. Neopakovatelný zážitek, který nelze nikde jinde spatřit, protože se jedná o špičkové hráče z našich nejlepších bluegrassových skupin, kteří spolu běžně nehrají.

Obsazení jednotlivých nástrojů:

Banjo **Petr Brandejs** (skupina Petr Brandejs band), **Zdeněk Roh** (skupina Roll's Boys), **Martin Fridrich** (skupina COP), Kytara **Honza Máca** (skupina Poutníci, BG Cwrkot), **Ondra Kozák** (skupina Křeni, PBB), Mandolína **Jan Bíba** (skupina Vabank Unit), Housle **Josef Malina** (skupina P.R.S.T.), Basa **Pavel Brandejs** (skupina BG Cwrkot), Dobro **Heinrich Novák** (skupina Fragment), Zpěv **Jiří Mach** (skupina Poutníci)

Koncert měl fantastickou atmosféru, která strhla i diváky. Celý koncert natočil Jiří Středa na videokameru a bude k dispozici na DVD. Po skončení koncertu žáci i lektoři obsadili všechny volné místnosti kulturního klubu a pokračovali ve hře až do brzkých ranních hodin. Svým rozsahem a kvalitou je akce ojedinělou událostí v celé České republice. O velkém zájmu široké veřejnosti svědčil i vyprodaný velký sál svatoňovického kina.

Zájemové kroužky ZŠ

V letošním školním roce byly zřízeny na naší škole tyto zájemové kroužky :

Název kroužku	Třída	Termín	Vedoucí
Výtvarný	1. - 4.	Středa 13,30 - 15,00	pí Nehybová
Výtvarný	5. - 9.	Středa 15,00 - 16,30	pí Herzigová
Výtvarný	1. - 4.	Čtvrtek 13,30 - 15,00	pí Nehybová
Sportovní hry	1. - 3.	Pondělí 14,00 - 15,30	pí Bezušková (Šretrová)
Sportovní hry	4. - 6.	Úterý 15,00 - 16,30	pí Bezušková (Šretrová)
Německý jazyk	2. - 4.	Čtvrtek 14,00 - 15,00	pí Dvorská
Míčové hry	7. - 9.	Čtvrtek 15,30 - 17,00	p. Kostecký
Přírodovědný	6. - 9.	Pondělí 13,30 - 14,15	pí Livňanská
Německý j. - začátečníci	7. - 9.	Pátek 7,00 - 7,45	pí Gruntová
Zdravotní	1. - 5.	Pátek 14,00 - 15,00	děvčata 9.tř.+ pí Livňanská
Zdravotní	6. - 9.	Čtvrtek 7,00 - 7,45	pí Livňanská

Kurz práce na počítači

Základní škola v rámci projektu SIPVZ - Škola – místo setkávání – realizuje pro seniory bezplatné školení výpočetní techniky pro začátečníky. Zájemci se učí pracovat s počítačem, proniknou do základů Windows XP, základů textového editoru MS Word, budou se učit vyhledávat informace na internetu a pracovat s elektronickou poštou. 1. lekce proběhla 20.zářím v učebně informatiky ZŠ. Bude následovat dalších devět tříhodinových lekcí, které vede učitel ZŠ Luboš Grunt. Při práci se seniory mu pomáhají žáci školy. Všichni absolventi kurzu kvitují s povděkem, že pro ně škola uspořádala toto školení.

Zájezd na Slovensko

Ve dnech 19. - 22. září se někteří žáci 5. třídy naší Základní školy v Malých Svatoňovicích společně s ostatními školami našeho okrsku zúčastnili zájezdu na Slovensko. Cílem naší cesty bylo městečko Spišské Vlachy, odkud jsme podnikali každý den zajímavé výpravy. Bydleli a stravovali jsme se v dětském domově, kde se o nás s láskou starali. Putování po krásách Slovenska jsme zahájili návštěvou národního parku Slovenský ráj. Celodenní túra byla náročná, ale moc se nám líbila. Přešli jsme spoustu mostů a mostecků přes řeku Hornád, bez problémů zdolávali skály po stupačkách a žebřících. Na druhý den jsme se vydali do Vysokých Tater, na Štrbské a Popradské pleso. Obdivovali jsme jejich krásu a zároveň s hrůzou v očích sledovali následky loňské katastrofy. Poslední den, cestou domů, jsme navštívili jeden z nejrozsáhlejších hradů střední Evropy - Spišský hrad. Průvodkyně měla tak zajímavý výklad, že jsme ani nedutali. Na výletě jsme zažili spoustu legrace, seznámili se s novými kamarády z ostatních škol a dozvěděli se spoustu nových informací. Především jsme však poznali krásy Slovenska a v budoucnu se tam určitě budeme chtít znovu podívat.

Žáci 5. třídy

Zátokova pětka

Ve čtvrtek 5.října se na místním atletickém stadionu konal štafetový běh žáků 1. stupně okolních škol. Každé družstvo čítalo 25 běžců a každý musel absolvovat 200 metrů, což je na tomto stadionu jedno kolečko. Pořadatelem tohoto závodu – Zátokovy pětky – byla už tradičně naše škola. Zde jsou výsledky:

1.	ZŠ Rtyně v Podkrkonoší
2.	ZŠ Bratří Čapků
3.	ZŠ Úpice – Lány
4.	ZŠ Malé Svatoňovice

Zátokova desítka

Žáci 2. stupně ZŠ soutěžili ve čtvrtek 12.10. v Úpici v obdobném závodě, ale zde štafetu tvořilo 40 žáků a každý musel uběhnout 250 metrů. Počasí přálo, ale chybělo trochu závodnického štěstí a zkušeností, když naši běžci podlehlí v boji o třetí místo.

1.	ZŠ Rtyně v Podkrkonoší
2.	ZŠ Bratří Čapků
3.	Gymnázium Úpice
4.	ZŠ Malé Svatoňovice
5.	ZŠ Úpice - Lány

Sběr papíru

V týdnu od 18. do 22. září shromažďovali žáci i obyvatelé naší obce v obou budovách školy starý papír. Sběr vynesl částku 3 732 Kč a ta bude použita na vybavení školy pro žáky. Je potěšitelné, že tato iniciativa školy našla odezvu mezi místními obyvateli.

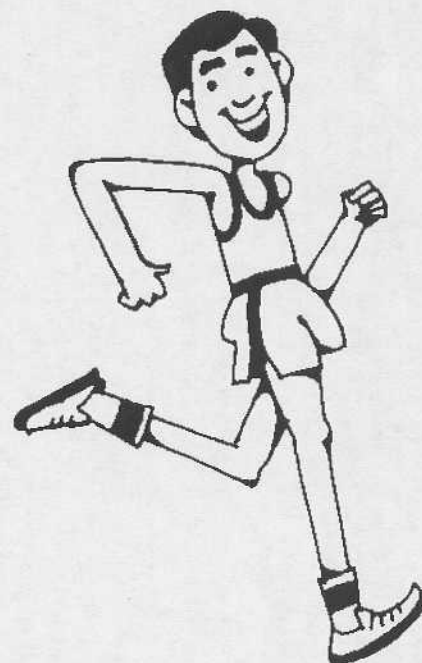
Evropský den jazyků

V Evropě již existuje asi 200 jazyků, které je třeba zkoumat a využívat. Rok 2001 byl Evropskou unií vyhlášen Evropským rokem jazyků. Rada Evropy pak také vyhlásila Evropský den jazyků, který připadá na 26. září.

Cílem EDJ je především upozornit veřejnost na důležitost výuky jazyků a nutnost vzájemného pochopení lidí různých kultur. Tento den má podnítit zájem všech o učení jazyků během celého našeho života.

Naše škola si tento den připomněla v pátek 29.zářím 2006 formou celoškolského projektového dne. Žáci 1. - 4. třídy byli rozděleni do pracovních skupin a jejich učitelé byli nejstarší pátáci. Prvněáčci byli překvapeni, že se anglická slovíčka dají docela dobře zapamatovat.

Na 2. tupni si pro své spolužáky 6. – 8. třídy připravili náplň pátečního dopoledne žáci deváté třídy. Sedm pracovních týmů zpracovávalo informace o sedmi evropských zemích a vytvářelo velký projekt. Informace se týkaly zeměpisu, historie, kultury, vědy aj. zajímavostí z daných zemí. Devátáci si pro týmy samozřejmě připravili i jazykovou zkoušku v němčině a angličtině. Právě jazykový koutek byl na projektu jednou z podmínek ke splnění úkolu. Po tříhodinovém tvořivém úsilí týmy před porotou, spolužáky a učitelé prezentovaly svoje práce veřejně. Všem se projekty opravdu povedly, ale jasným vítězem byl tým Itálie, který nastoupil smávaním ručně vyrobené italské vlajky. Již se těšíme na další projektové dny, protože žáci si při takovéto práci uvědomí, jak je důležitá spolupráce a dobrá komunikace pro týmovou práci.

Běh do vrchu

Za pěkného počasí zorganizovala naše škola (učitelky 1. stupně) v úterý 26. září Běh do vrchu na Klůčku. Z okolních škol přijeli závodníci z Úpice – Lány a ze Rtně v Podkrkonoší. Zde jsou výsledky.

Předáci 1999/2000

1.	Lukáš Henych	ÚL	1:33,00
2.	Robin Balcar	MS	1:40,32
3.	Tomáš Tyrner	MS	1:42,93
4.	Bono Wajsar	ÚL	1:52,48
5.	Matěj Tišler	MS	1:53,11

Předžákyně 1999/2000

1.	Lucie Romančáková	MS	1:35,40
2.	Petra Eliášová	MS	1:39,50
3.	Barbora Nyklíčková	ÚL	1:51,92
4.	Jana Plíšková	MS	1:57,90
5.	Kristýna Simonoá	ÚL	2:00,01
6.	Leona Zaňková	ÚL	2:00,30

Nejmladší žáci 1997/98

1.	Matyáš Dvorský	MS	1:13,41
2.	Michal Nyklíček	MS	1:18,32
3.	Patrik Netolický	ÚL	1:22,64
4.	Jan Sehnal	Rt.	1:24,82
5.	Lukáš Dvořák	Rt.	1:30,54
6.	David Hvězda	Rt.	1:32,02
7.	Miroslav Tomeš	ÚL	1:40,38
8.	Jan Galuščák	ÚL	1:45,54
9.	Michal Provazník	MS	1:49,01

Nejmladší žákyně 1997/98

1.	Lucie Koťátková	MS	1:22,09
2.	Kristýna Turková	ÚL	1:24,94
3.	Jaroslava Romančáková	MS	1:28,20
4.	Markéta Pulkrábková		1:29,66
5.	Petra Kovalová	Rt.	1:4503
6.	Barbora Majerová	Rt.	1:48,00
7.	Karolína Dolhá	Rt.	3:01,12

Mladší žáci 1995/96

1.	Michal Šnajdr	Rt.	2:48,20
2.	Karel Birke	Rt.	2:48,74
3.	Dominik Mejer	ÚL	3:05,62
4.	Marek Křišťák	Rt.	3:15,02
5.	Michal Šindelář	ÚL	3:15,72
6.	David Kuželka	ÚL	3:20,74
7.	Ondřej Gregor	MS	3:29,83

Mladší žákyně 1995/96

1.	Jana Adámková	Rt.	2:57,12
2.	Sabina Palmová	Rt.	3:10,93
3.	Radka Kubečková	ÚL	3:13,94
4.	Zuzana Zhouřová	Rt.	3:25,44
5.	Lucie Zučková	Rt.	3:27,65
6.	Lucie Pražáková	ÚL	3:34,46
7.	Marie Koťátková	MS	3:43,69
8.	Dáša Mojková	MS	3:43,96
9.	Anna Martincová	MS	3:54,13

Přespolní běh v Trutnově

V sobotu 7. října se v Trutnově konal již 21. ročník Memoriálu Květy Lelkové v lyžařském přespolním běhu. Malou výpravu našich žáků přivezla vedoucí sportovních her 1.- 6. tř. ZŠ pí K. Bezušková – Šretrová. Vedle těchto závodníků uvádím i jména běžců, kteří mají pojiťko s naší obcí.

Předžáci	6. místo	Tomáš Tyrner
Nejmladší žákyně	6. místo	Zuzana Nováková
Nejmladší žáci	1. místo	Matyáš Dvorský
	12. místo	Petr Beneš
	16. místo	Tomáš Havelka
Mladší žáci	13. místo	Tomáš Stříhavka
	14. místo	Eda Převlocký
Mladší dorostenci	3. místo	Filip Králíček
Muži	2. místo	Radek Šretr
Veteráni	1. místo	Jaroslav Dvorský
	4. místo	Tomáš Králíček

Medaile z mistrovství světa do Úpice

Pavla Matyášová z TJ Maratonstav Úpice rozšířila sbírku svých medailí o stříbrnou medaili z Mistrovství světa v běhu do vrchu v Turecku. Společně se svými kolegyněmi obsadily 2. místo ve velmi těžkém závodě a našly přemožitelky pouze v Američankách, ale poprvé v historii porazily Italky. V kategorii jednotlivkyň obsadila 24. místo z 83 závodnic.

VOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU

v sobotu 28.10.2006

9.00 – 9.10 hodin

Odolov, hospoda

9.20 – 9.30 hodin

Strážkovice, hasičárna

9.40 – 9.50 hodin

Petrovice, bývalá prodejna

10.00 – 10.30 hodin

Malé Svatoňovice, náměstí

10.30 – 11.00 hodin

Malé Svatoňovice, pošta

Odpad přinášíte na určená stanoviště a předáváte přímo obsluze sběrný.

Druhy odebíraných odpadů:

Staré automobilové akumulátory, nádobky a štětce se zbytky barev, zbytky chemikálií, staré léky, zářivky, výbojky, motorové oleje a maziva, olejové filtry, mořidla, spreje, pneumatiky, lednice, televizory atd.

Pozvánka

Český červený kříž ve spolupráci s Domem kultury Trutnov organizuje opět **Akademii třetího věku** v kině Vesmír od 14,30 hod., není-li uvedeno jinak. Zápisné činí 50 Kč.

30.10.	Martin Mykiska	Jak jsme žili v Himaláji
13.11.	RNDr. Eva Marková	Černé Slunce v zemi pŕlměsíce
27.11.	Ing. Ctibor Košťál	Alpy a Lipanské ostrovy v obrazech aneb Pěkné pofoceníčko i pokoukáníčko
11.12.	Předvánoční odpoledne	Mimořádně místo : Národní dŕm

Stránky na dobrou noc u Studánky

Milí posluchači,

taky už se několik let marně ohlížíte po Františku Nepilovi a jeho laskavém humoru? Potom přijmete srdečné pozvání na dobrý, a ještě lepší podvečer s jeho tvorbou.

Společně obujeme střevice z lŕčí a potichounku vykročíme k autorovu skromnému přibytku. Ne, nemějte strach z dlouhé pouti, bydlí teď na dlaň blízko a má pro nás srdce dokořán. Pssst, škvírkami dvou povídkových okének už zdáli slyšet českou lidovou – Chovejte mne, má matičko...

Jaroslav Dvorský

**Obřadní síň v Malých Svatoňovicích,
pátek 20.10.2006 v 18.00 hodin**

Nabídka cvičení pro všechny ženy

Kondiční cvičení a cvičení na balónech

cvičení je určeno ženám každého věku i ŕplným začátečním

- pomalé a systematické protažení svalŕ
- kompletní zpevnění svalstva v oblasti břicha, zad, páteře, nohou, pánevního dna
- zvýšení dobré fyzické kondice a pohody

Paní Elzbieta Godlová ze Rtně v Podkrkonoší nabízí možnost cvičení podle zájmu v odpoledních i dopoledních hodinách.

Cvičení není náročné na fyzickou kondici -

- nezatíží příliš organizmus
- neobsahuje prvky aerobiku ani jiné rychlé cvičební sestavy.

Pokud Vás to zajímá a měly byste zájem, dejte vědět osobně, telefonicky (499/886 341) nebo

e-mailem (obec@malesvatonovice.cz) a zároveň sdělte, zda spíše dopoledne, odpoledne nebo večer.

Na Váš zájem se těší cvičitelka Elzbieta Godlová

!! W W W spuštěny !!

Dne 2.10.2006 byly spuštěny do ověřovacího provozu [www stránky](http://www.stranky.ObceMaléSvatoňovice.cz) Obce Malé Svatoňovice.

Jsou umístěny na internetové adrese

www.malesvatonovice.cz

Na stránkách najdete vždy čerstvé aktuality z Malých Svatoňovic, ze zasedání obecního zastupitelstva, připravované akce, turistické i zdravotnické informace, dotazovnu i elektronickou podatelnu. Vše je doprovázeno řadou fotografií z našeho okolí. Navštivte proto nové stránky naší obce a poraďte, co Vám na nich ještě chybí.

www.malesvatonovice.cz